

Sygn. akt V CZ 22/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku G. O.

przy uczestnictwie M. B., W. B., B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. i H. M.

o uchylenie się od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 maja 2015 r.,
zażalenia uczestnika postępowania B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 8 stycznia 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 8 stycznia Sąd Okręgowy w K. odrzucił apelację uczestnika postępowania B.sp. z o.o. w K. z powodu nieusunięcia braku formalnego.

Z uzasadnienia postanowienia wynika, że Sąd odwoławczy po przedstawieniu mu apelacji wymienionego wyżej uczestnika postępowania, wniesionej od postanowienia Sądu Rejonowego w B. z dnia 18 września 2014, którym zatwierdzono uchylenie się wnioskodawczynie od skutków prawnych niezachowania terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu spadku po A. B., stwierdził, że reprezentujący apelującego radca prawny R. A. nie złożył w sprawie pełnomocnictwa procesowego. Zarządzeniem z dnia 8 grudnia 2014 r. wezwano radcę do usunięcia stwierdzonego braku w terminie 7 dni pod rygorem odrzucenia apelacji. R. A. nie złożył, mimo doręczenia mu zarządzenia w dniu 10 grudnia 2014, pełnomocnictwa procesowego. Stwierdziwszy, że termin do usunięcia braku formalnego apelacji upłynął bezskutecznie, Sąd odrzucił apelację uczestnika postępowania.

W zażaleniu uczestnik postępowania zarzucił, że nie było podstaw do odrzucenia apelacji i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 89 § 1 k.p.c. pełnomocnik procesowy obowiązany jest – co nie miało miejsca w sprawie – przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem dla strony przeciwnej. Spełnienie tego obowiązku przez radcę prawnego, który został ustanowiony pełnomocnikiem procesowym osoby prawnej, wymaga dołączenia do akt sprawy – poza pełnomocnictwem lub jego uwierzytelnionym odpisem – także dokumentu wykazującego umocowanie organu osoby prawnej udzielającego pełnomocnictwa (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2004 r., III CZP 21/04, OSNC 2005, nr 7-8, poz. 118, i z dnia 30 marca 2006 r., III CZP 14/06, OSNC 2006, nr 10, poz. 165).

Wniesioną przez stronę apelację Sąd pierwszej instancji poddaje na podstawie art. 370 k.p.c. wstępnej kontroli w celu zbadania jej dopuszczalności. Zgodnie z tym przepisem apelacja, która została wniesiona po upływie przepisanego terminu, nieopłacona lub z innych przyczyn niedopuszczalna, jak również apelacja, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie, podlega odrzuceniu.

Sąd drugiej instancji nie może zwrócić apelacji sądowi pierwszej instancji, jeżeli dostrzeże braki, do których strona nie była wzywana, ale musi sam zażądać ich usunięcia. Przewidziane w art. 373 k.p.c. postępowanie wstępne przed sądem odwoławczym jest postępowaniem kontrolnym w stosunku do postępowania przeprowadzonego na podstawie art. 370 k.p.c. przez sąd pierwszej instancji. Przepis ten stanowi, że sąd drugiej instancji na posiedzeniu niejawnym odrzuca apelację, jeżeli ulegała ona odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji. Jeżeli dostrzeże braki, do których usunięcia strona nie była wezwana zażąda ich usunięcia. W razie nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie, apelacja podlega odrzuceniu.

Z niekwestionowanych w zażaleniu okoliczności sprawy wynika, że Sąd odwoławczy w ramach wspomnianego wyżej postępowania wstępnego, stwierdził, że przedstawiona przez Sąd pierwszej instancji apelacja uczestnika B. sp. z o.o. w K. jest dotknięta brakiem formalnym podlegającym na niedołączeniu pełnomocnictwa procesowego, do którego usunięcia uczestnik nie był wzywany przez sąd pierwszej instancji, stosownie zatem do art. 373 zdanie drugie k.p.c. zażądał jego usunięcia w oznaczonym terminie. Brak formalny apelacji – co również nie jest w zażaleniu kwestionowane – nie został jednak usunięty, mimo upływu oznaczonego terminu.

W tej sytuacji zasadność odrzucenia apelacji – wbrew stanowisku skarżącego – nie budzi wątpliwości (art. 373 zdanie trzecie k.p.c.). Tej oceny nie zmienia zarzut, że Sąd odwoławczy nie zajął się w ramach wstępnej kontroli apelacji podniesionymi w niej uchybieniami Sądu pierwszej instancji, gdyż na etapie kontroli przewidzianej w art. 373 k.p.c. niedopuszczalne jest merytoryczne rozpoznawanie apelacji.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).